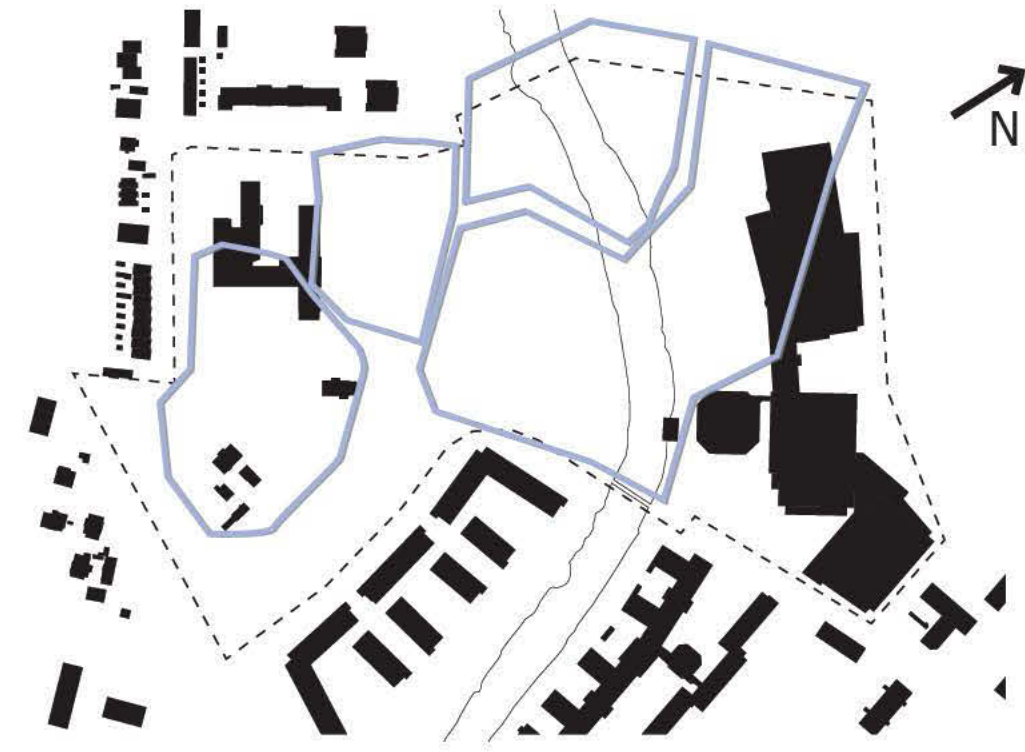

LOOPEN

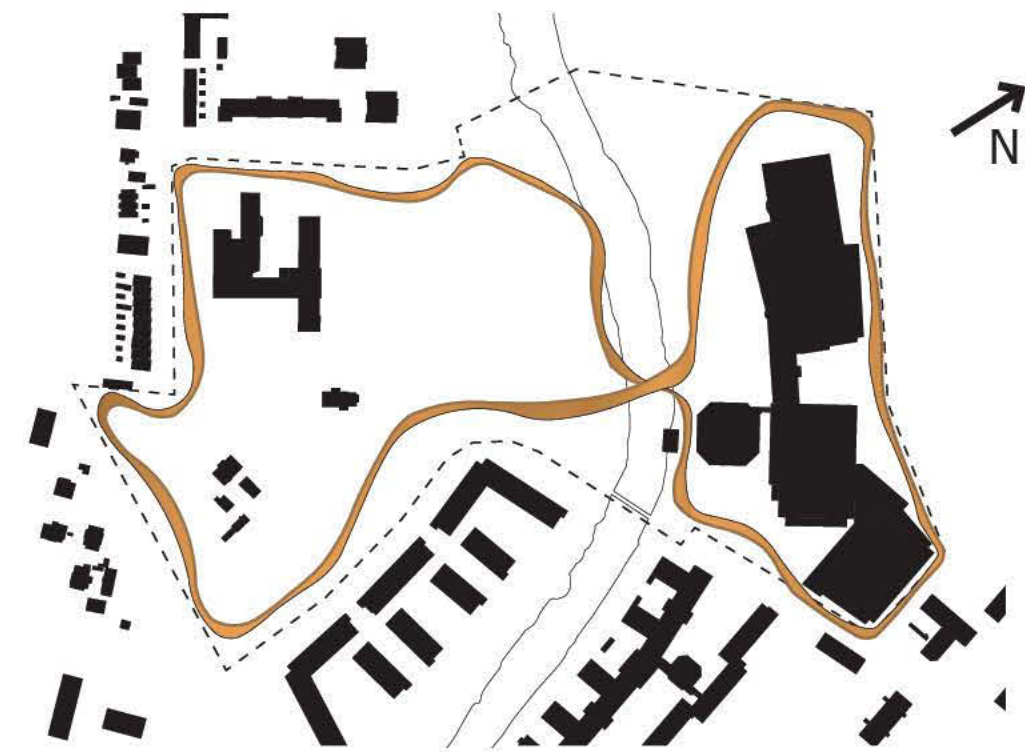
FYRA KARAKTÄRER

EN SAMMANLÄNKANDE LOOP

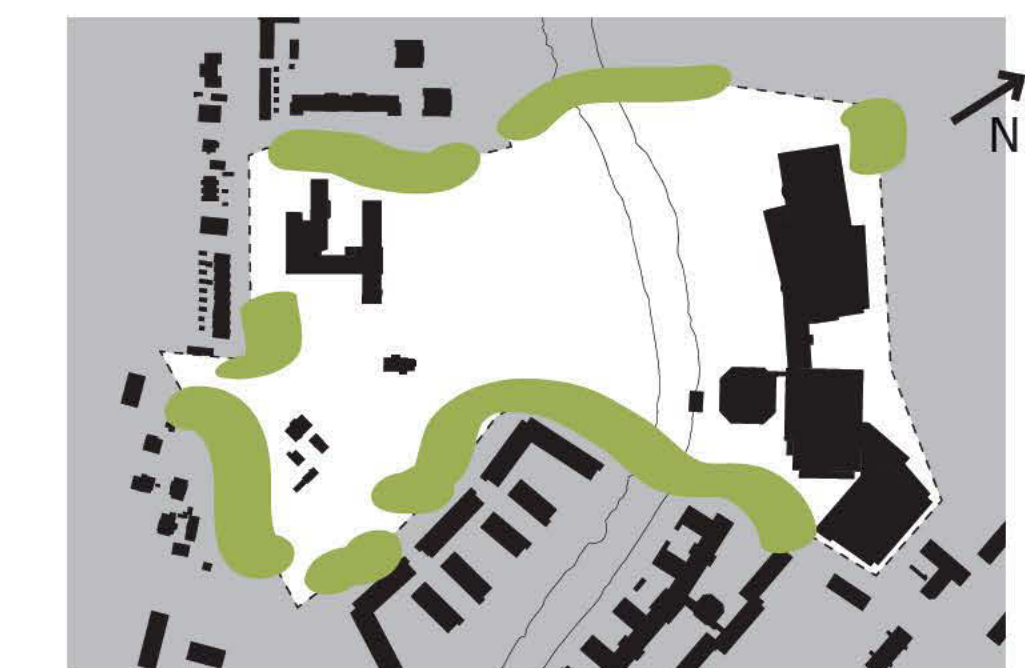
EN INNESLUTEN OAS

Fyra olika karaktärer ger olika sorters upplevelser och aktiviteter.

Ett karaktärsstarkt aktivitetsstråk sammanlänkar till en enhetlig park.

Strategiskt placerad vegetation längs parkens kanter skapar en grön oas avskild från den omgivande stadens intensitet.

Rör dig längs Loopens två kilometer långa runda, bli omsluten av grönska, koppla av och dröm dig bort. Här är förslaget för Uppsalas nya stadspark, belägen kring gamla lärarseminariet och Fyrishov.

Ett aktivitetsstråk med en stark egen karaktär, Loopen, skapas och löper kring och genom parken för att sammanbinda hela området till ett. Genom sin omsorgsfulla utformning med exklusiva material är loopen en plats i sig. Här samlas parkens rörelsefyllda aktiviteter såsom lekpark, skate och simbassäng.

En promenad längs Loopen blir en upplevelseresa bland fyra olika karaktärer; den historiska, den naturliga, den kontemplativa och den stora, öppna som inger en frihetskänsla.

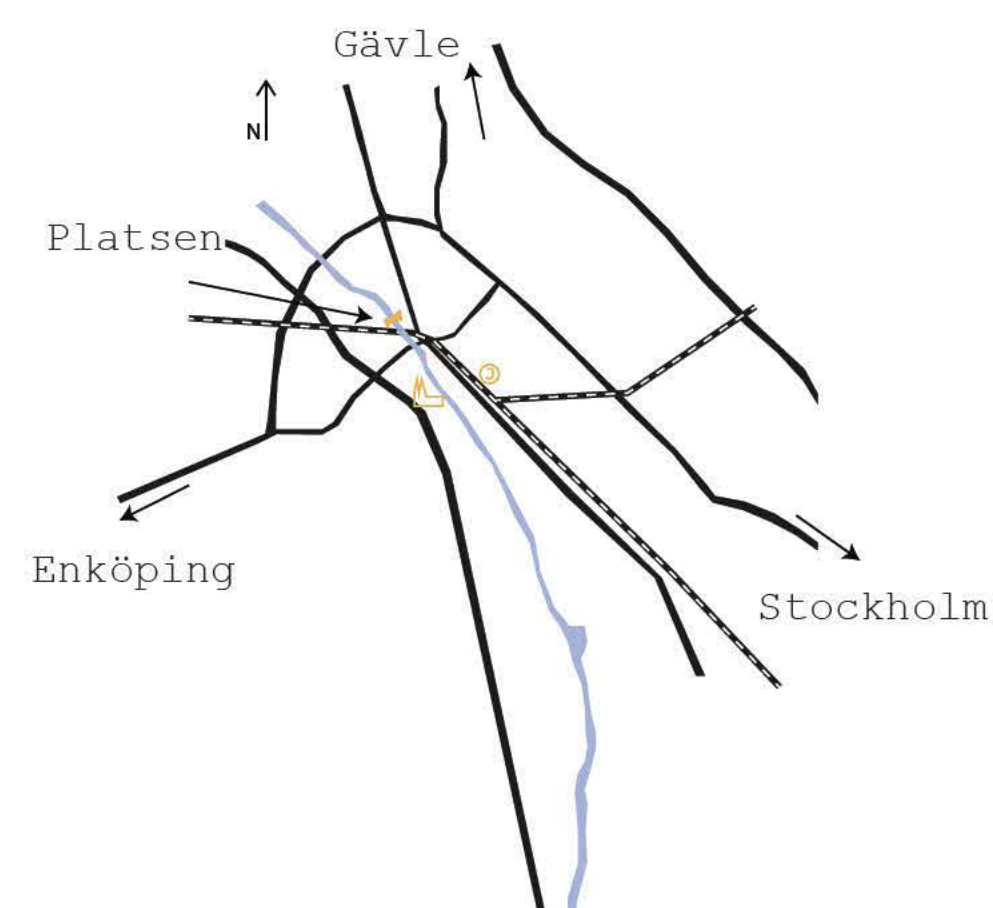
Gröna väggar omsluter parken och stadens puls känns långt borta. I stora delar av parken finns fria ytor och platser som inbjuder till en lugn stund.

Loopen sveper runt parken i långa, pulserande, mjukt böjda linjer. Formerna är inspirerade dels av möbiusbandets, dels av oändlighetstanken att parken ska verka större än den är. Enkelhet har också präglat gestaltningen genom stora planteringsytor med monokulturer av växter samt raka linjer i byggda konstruktioner.

UPPSALAS NYA STADSPARK

LÄGE I STADEN

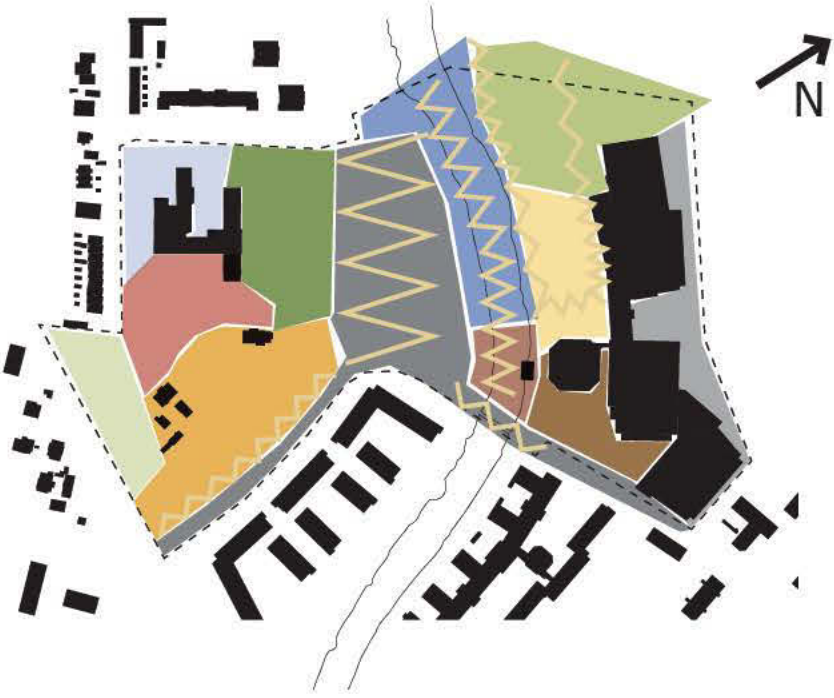
Området i staden ger en unik möjlighet att binda samman Uppsalas två sidor av ån. Östra sidan har historiskt sett varit arbetarnas sida medan västra är präglad av akademien. Genom siktlinjer, materialval och det stora öppna rummet som skapas binds de båda sidorna samman och parken blir en gemensam plats där alla hör hemma.

PERSPEKTIV FRÅN ÖSTER MOT GAMLA LÄRARSEMINARIET

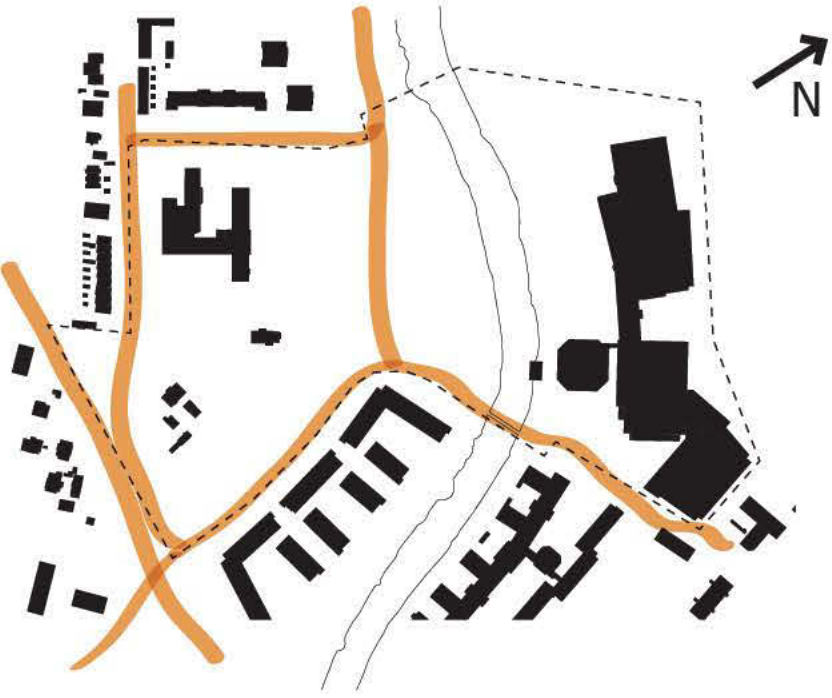
SAMMANFATTANDE ANALYS

TVÅ HUVUDPROBLEM

- splittrad plats utan helhetskänsla
- trafik och buller försämrar områdets attraktivitet och skapar barriärer

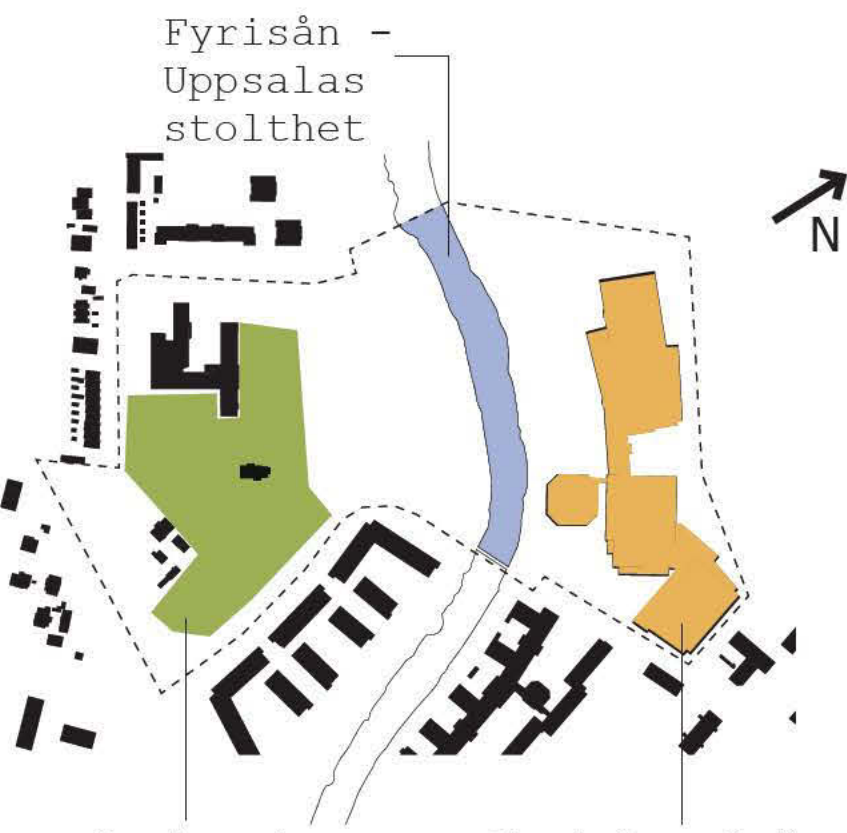
- splittrat intryck ingen helhetskänsla pga olika karaktärer
- barrärer

trafiken innesluts idag i det öppna rummet och dominerar upplevelsen

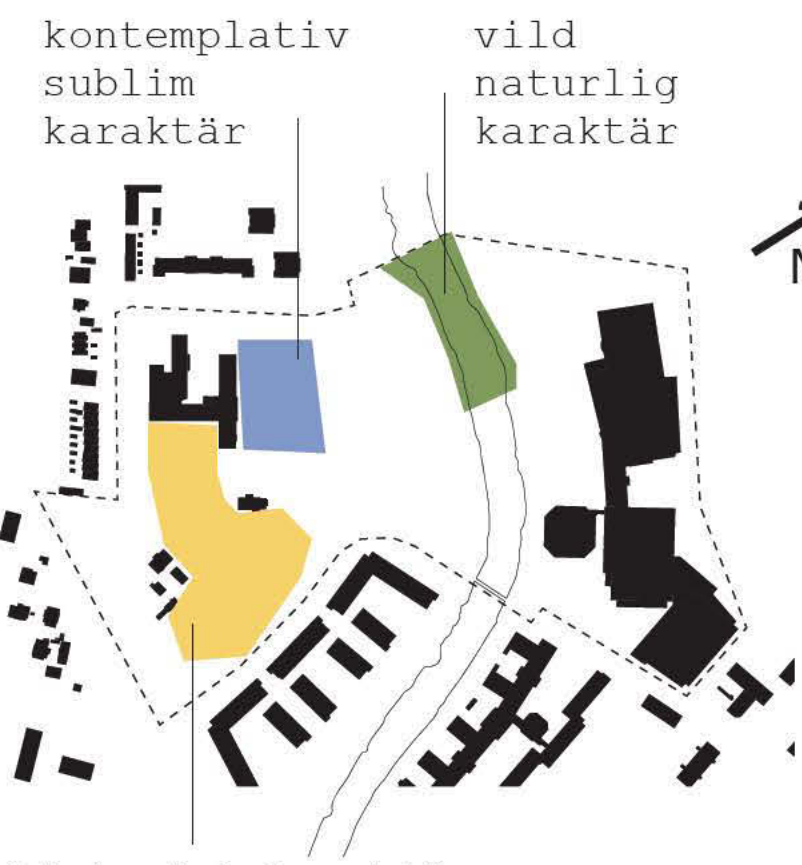
MÅNGA BEFINTLIGA KVALITÉER

Element som lockar folk till platsen

Fyrishov 1,8 miljoner besökare per år

Många bevarandevärda karaktärer

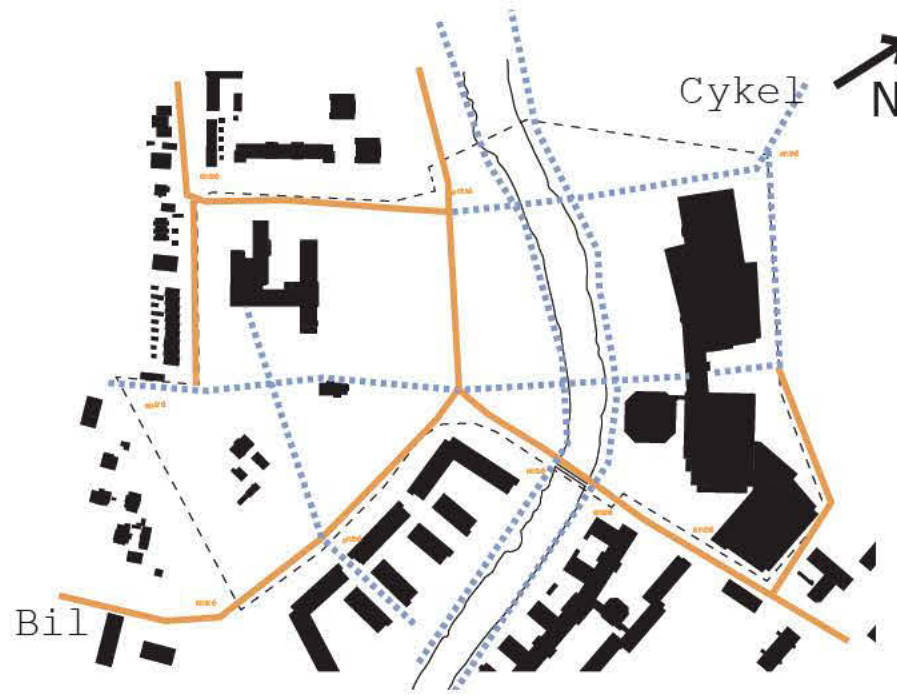

historisk karaktär kulturhistorisk trädgård pampig byggnad

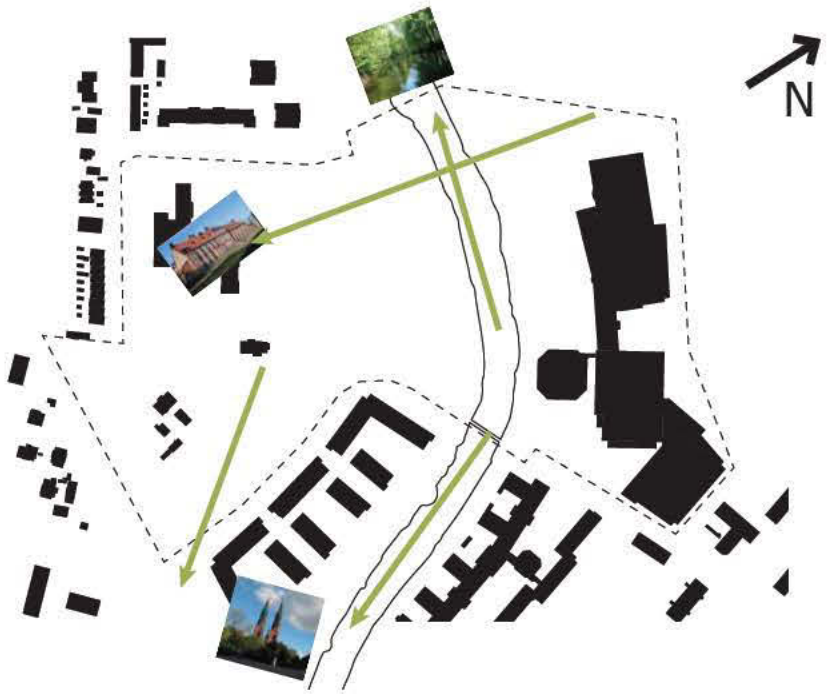
FUNKTIONER SOM BEHÖVER UPPRÄTTHÅLLAS

Rörelse

Orientering

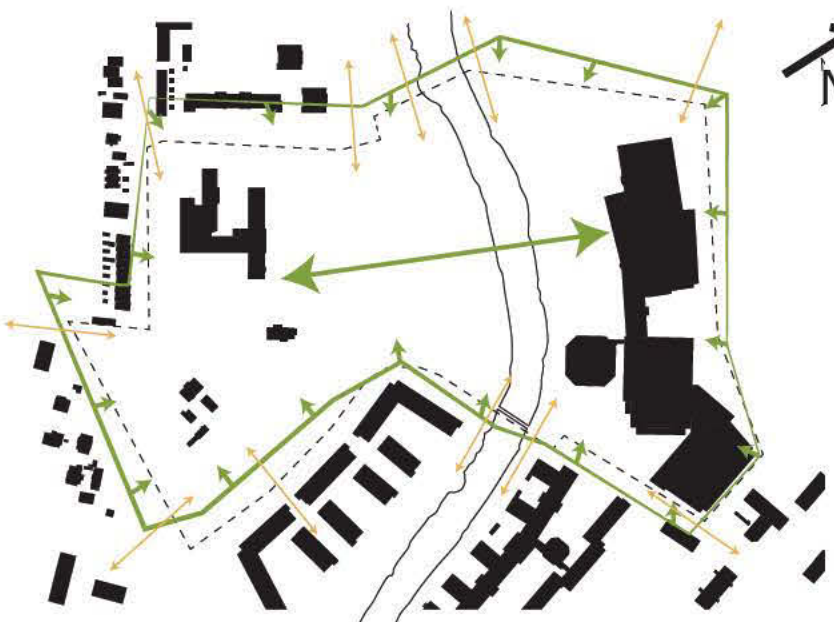
Rörelsemönster som upprätthålls och förbättras. Åstråket byggs vidare västerut på båda sidor av ån för att möjliggöra att människor kan röra sig från stadens centrum ut till landsbygden i ett grönt rekreationsstråk, åstråket.

Siktlinjer som är viktiga för orienteringen och för upplevelsen av parken upprätthålls. Siktlinjer mellan Fyrishov och seminariet gör att ny arkitektur möter gammal.

PROGRAM

LÖSNINGAR PÅ PROBLEM

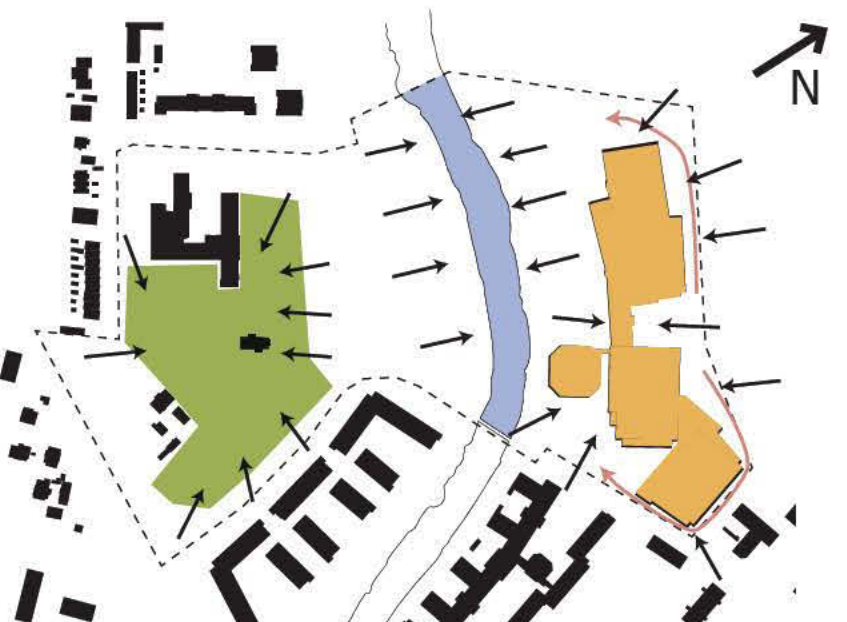

Sammanhang och helhetskänsla skapas inom området och ut mot staden.

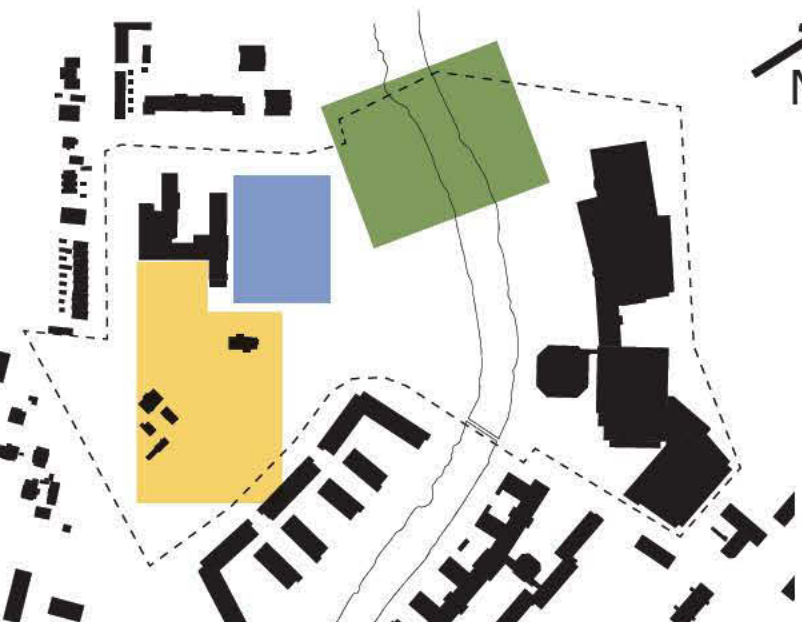

Avgränsning från trafikens buller skapas och biltrafiken genom parken underordnas.

BEFINTLIGA KVALITÉER FÖRSTÄRKS

Seminarieträdgården, Fyrisån och Fyrishov tillgängliggörs. Fyrishovs många besökare lockas ut i parken.

Befintliga bevarandevärda karaktärer förtydligas och utvecklas.

UTGÅNGSPUNKTER FÖR ATT SKAPA EN HÅLLBAR OCH ATTRAKTIV STADSPARK

-Integration i befintligt stadsnät.

-Lockar människor från hela staden.

-Är tillgänglig och attraktiv för alla målgrupper. Gynna socialt liv.

-Arbeta utifrån Tri-valent design: en kombination av ekologiska, sociala och estetiska värden ger bra parker.

-Hållbarhetsaspekter såsom att öppna dagvattensystem, förbättra lokalklimat, ekologiska korridorer, gynna biologisk mångfald exempelvis i växtvalet.

-Förbättra människors hälsa genom att ta Patrik Grahns forskning om parkkvaliteter i beaktande

-Så många som möjligt av Sociotopkartans värdebegrepp ska finnas med i parken.

SYNTES

- De tre bevarandevärda karaktärerna: den historiska, den kontemplativa och den naturliga, bevaras, förfinas och utvecklas. En ny karaktär, den stora öppna, skapas för att kunna uppfylla fler av de kvaliteter som en park bör erbjuda enligt Patrik Grahns och värdebegreppen enligt Sociotopkartan.

- Ett karaktärsstarkt tillägg i form av ett aktivitetsstråk skapas för att binda samman området till ett. Stråket med aktiviteter och fria ytor möjliggör sociala möten.

- Parken avgränsas tydligt ut mot staden med hjälp av vegetationsfonder, parken blir en egen värld med tydliga entréer för att locka besökare.

Parkkvaliteter

- 1 det vilda
- 2 artrikedomen
- 3 rofylldheten
- 4 skogskänslan
- 5 festparken
- 6 prydnadsvärdet
- 7 lekvänligheten
- 8 idrotten

Värdebegrepp

- bad
- blomprakt
- bollspel
- båtliv
- djurhållning
- evenemang
- fiske
- folkli

- grön oas
- lek
- löpträning
- odling
- picknick
- promenader
- pulkaåkning
- ridning
- ro

- skidor
- skogskänsla
- skridsko
- sitta i solen
- torghandel
- uteservering
- utsikt
- vattenkontakt
- vild natur

ILLUSTRATIONSPLAN 1:1000

I FOKUS: LOOPEN

Loopen är aktivitetsstråket som löper genom hela parken. Den är mer än bara ett vanligt stråk. Den är parkens signum.

Loopen är ett stråk i platsgjuten betong med en kant i trä som följer hela vägen. Betongen ger en känsla av helhet till stråket, att det är en skulptur som följer med runt hela parken. Träkanten höjs ibland upp och formar sittbänkar, planteringsytor etcetera.

Loopen utformas omsorgsfullt av rejäla, exklusiva material. Dekorativa planteringar med stora sjok av monokultuer förekommer intill och accenturerar de mjukt böjda linjerna. Kvällstid effektbelyses stråket för att göra det attraktivt under dygnets alla timmar.

Övriga stråk i parken gestaltas på liknande vis med platsgjuten betong. Det gör att hela gångsystemet hänger samman och bildar en sorts "väv" i parken. De övriga stråken underordnas dock loopen genom att få en smalare dimension.

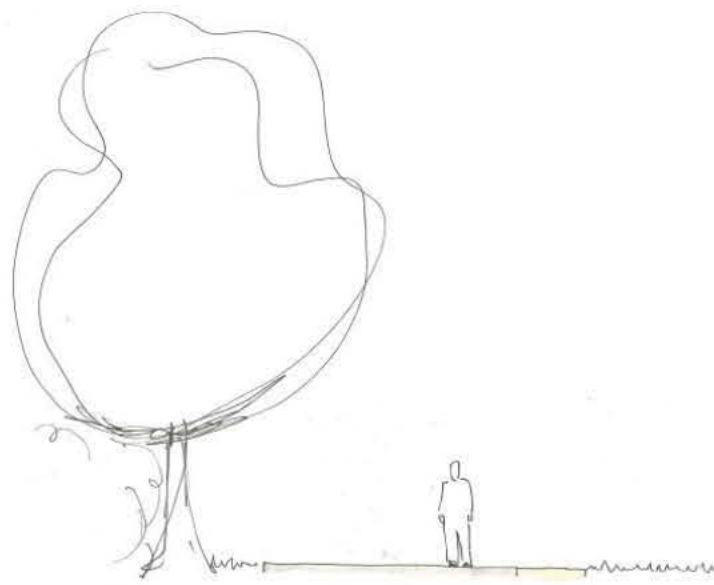
Loopen har en långsträckt böljande form och den buktar in och ut i pulserande rörelser. Loopen följer marken till stor del men kommer ibland upp några decimeter för att närma sig marken igen. Inspiration kommer från möbiusbandets dynamiska formspråk och ger ett driv i loopens gestaltning. De långa svepande formerna ger också intrycket att parken är större än den verkligen är. Oändlighetssymbolen har också inspirerat lopens dragning i parken och till tanken att få parken att verka större än vad den är.

De styrda aktiviteterna samlas längs loopen såsom beachvolley, utegym, skate, lekplats och boule. På de öppnare ytorna emellan blir användningen mer fri för picknick, brännboll, sola, sitta och läsa med mera.

PERSPEKTIV ÖVER LOOPEN MOT DEN NYA BRON

TYPSEKTIONER LOOPEN

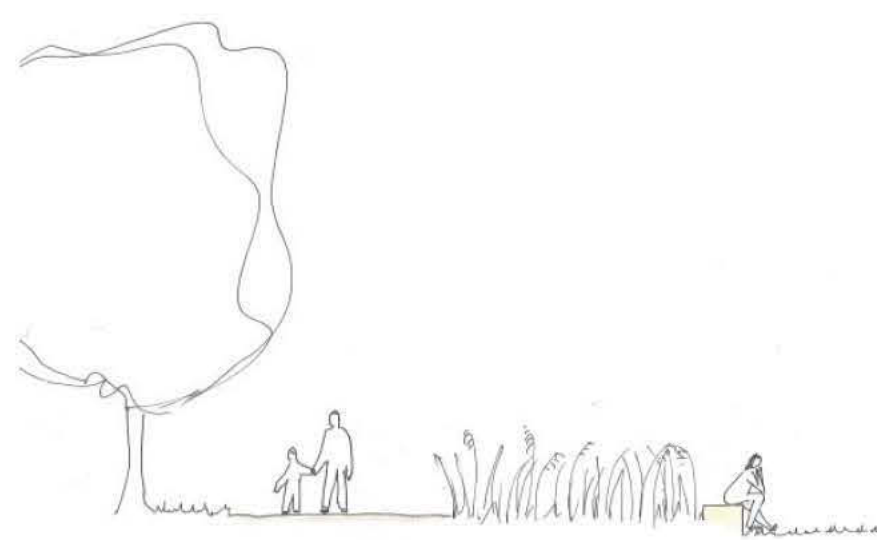
Typsektion 1 normalsektion

Platsgjuten betong minst 3,5 m bred, träkant 0,5 m bred.

Typsektion 2

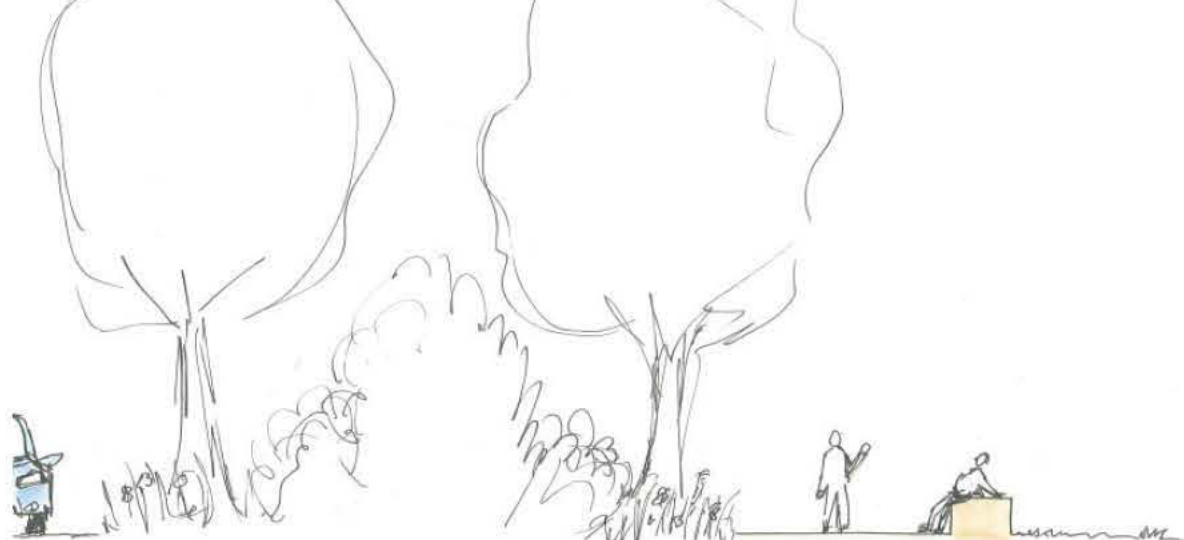
planteringsyta längs loopen

Träkanten svänger ut och planteringen hamnar i loopen. Träkanten kan även bli sittplats.

Typsektion 3

loopen möter omgivande gaturm

Vegetationen som omsluter parken skiljer gc-trafiken längs loopen från bilarna på vägarna. Vegetationen trappar sig mjukt upp för att erbjuda sikt och en mindre strikt avgränsning.

FORMSPRÅK

MATERIAL

AKTIVITETER

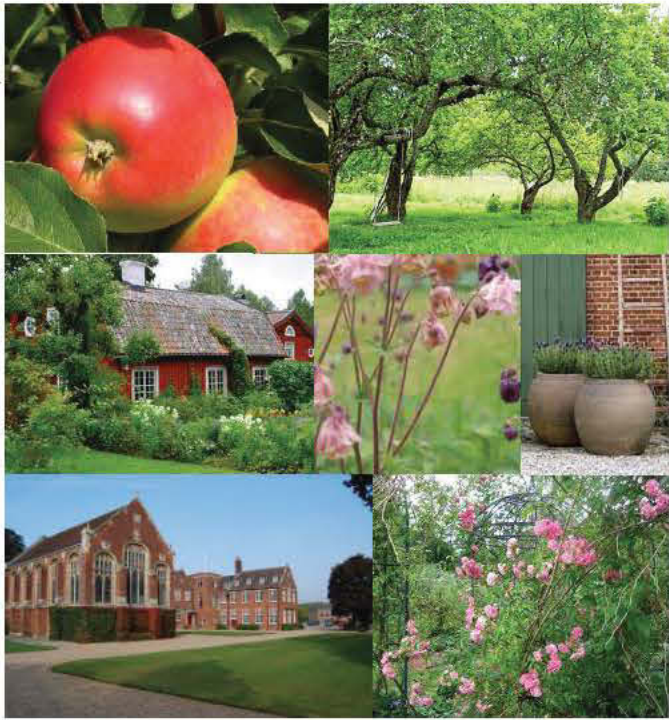

I FOKUS: 4 KARAKÄRER

DEN HISTORISKA

Här är dåtiden tydligt närvarande. Kopplingar till historien syns genom gamla byggnader, träd och strukturer. Under äppleträden finns små bersåer där kaffet kan dukas upp, precis som på mormors tid. Här är skalan intim och hör samman med människans mått. Vindens sus, blomdoften kittlar i näsan och solen värmer ansiktet. Smaken av ett äpple fyller munnen.

När man närmar sig seminariets framsida blir karaktären pampigare. Ståtliga träd från seminariets tid och den resliga byggnaden gör att bestående intryck. En känsla av litenhet infinner och påminns om äldre generationer som prestigefyllt utbildats här.

DEN NATURLIGA

Här vandrar naturen in i parken med sin artrikedom och sitt lugn. En vild känsla med ordning som ger oväntade överraskningar. Träd, buskar och örter skapar varierande rumsligheter som förändras över tiden. Insekterna surrar och fåglarna kvittrar. Barnen bygger kojor och utforskar naturens detaljrikedom. Här finns friheten att leka, undersöka, filosofera och lockas längre ut i naturen längs Fyrisåns sträckning åt väster.

DEN KONTEMPLATIVA

Karaktären här är stark och imponerande. Seminariets höga fasad och de mörka, åldersdigna granarna för tankarna till något omätbart stort. Lite otäckt men lockande. Här tar man vara på den sällsynta möjligheten att uppleva det sublima i staden. De filosofiska och existentiella tankarna kommer. Platsen inger lust att sitta ensam stund och betrakta och reflektera.

DEN STORA ÖPPNA

Ett stort öppet centralt rum i parken. Långa siktlinjer inger rymd och frihetskänslor. Den omslutande vegetation håller staden på avstånd. Karaktären lockar till att springa ut på det öppna, göra vad man vill, här finns en plats för alla. Stora, ståtliga träd bildar gruppviss ett grönt tak. Öppenheten mot himlen är annars taket. Träden skapar små rumligheter i den annars öppna ytan.

PLANUTSNITT A 1:200

EN DEL AV DEN KONTEMLATIVA KARAKTÄREN

Gestaltningen av det kontemplativa rummet utgår från den starka sublima känsla som de höga mörka granarna tillsammans med seminariets respektingivande fasad åstadkommer. Vi vill ta vara på denna kvalitet på platsen och förstärka denna eftersom denna känsla är ovanlig i staden.

Sublimitet har med oändlighet att göra och att som människa känna sig liten i den stora, stora världen. De egenskaper som ger den sublima känslan här är det stora, öppna rummet mellan fasaden och den nästan lodräta vägg som de höga granarna bildar då de sträcker sig mot den oändliga himlen.

För att förstärka sublimiteten används tre huvudsakliga grepp:

- rumsligheten kring platsen förtydligas med höga, mörka växter med upprätt växtsätt så de bildar rät vinkel mot marken
- den öppna ytan mellan granridån och seminariefasaden behålls öppen
- en enorm vattenspiegel läggs till för att genom speglingar öka dominansen hos seminariets fasad, samt ta ner en bit av den oändliga himlen till platsen.

VÄXTLISTA-inne i rummet

Barrträd - dominerar rumsuppbbyggnaden. Några olika arter används för nyansskiftningar och mångfald

Abies nordmanniana	kungsgren
Picea abies	gran
Picea omorika 'Pendula Bruns'	hängserbgran
Picea pungens 'Hoopsii'	sort av blågran

Buskar - under barrträden

Taxus x media 'Hillii'	sort av hybrididegran
------------------------	-----------------------

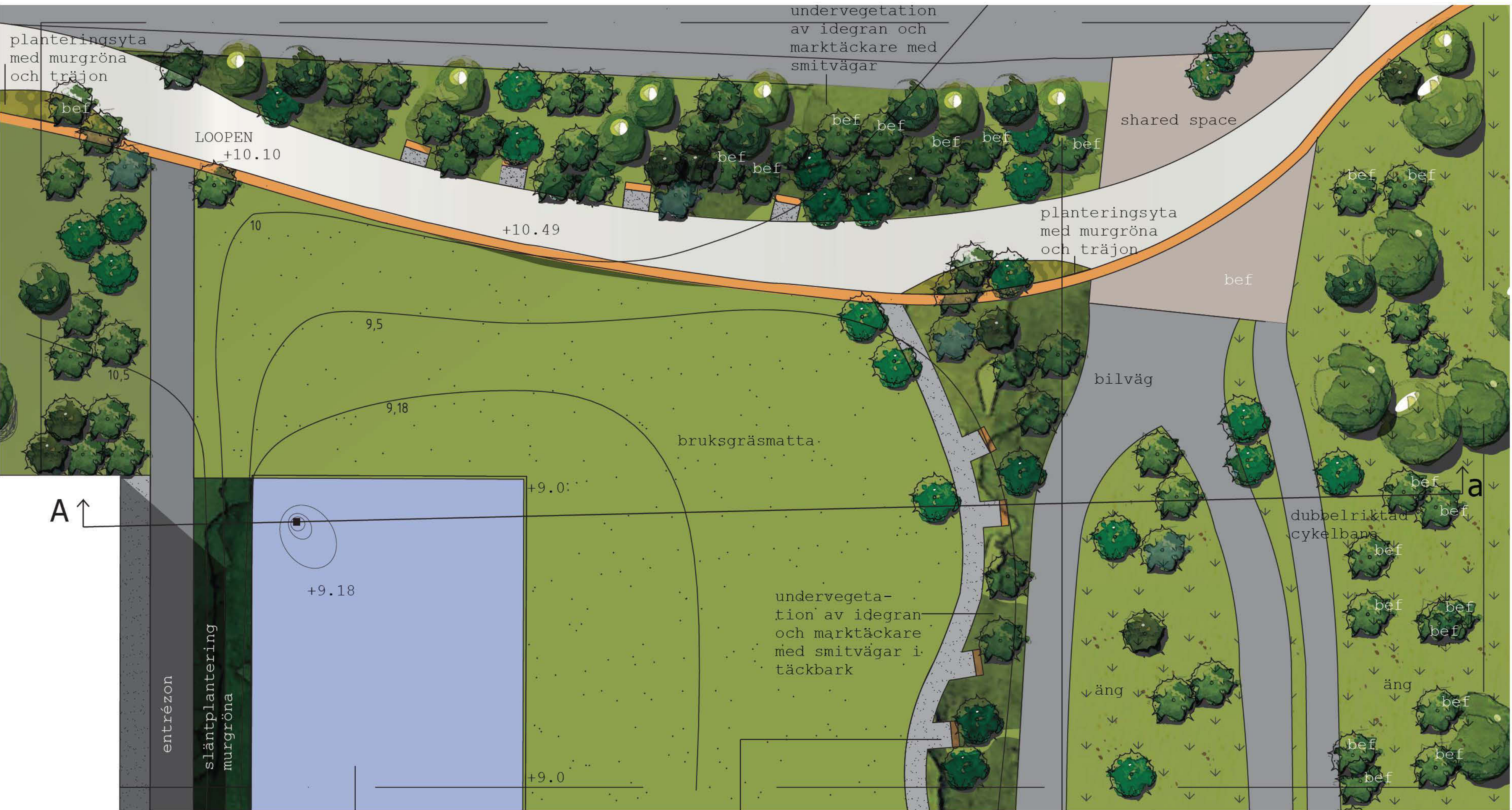

Marktäckare

Asarum europeum	hasselört
Galium odoratum	myskmadra
Hedera helix 'Huldra'	sort av murgröna
Vinca minor 'Alba'	vit vintergröna

"Smycken" - uppstickare bland marktäckarna samt timida blommor i vitt, svagt rosa och blått som söker sig fram bland det mörka och bidrar med små ljusglimtar och årstidsdynamik

Clematis Atragene-gruppen 'Blue Tapers'	klematis	blå, apr-maj
Clematis Atragene-gruppen 'Columella'	klematis	rosa, maj-juni, doft
Clematis Viticella-gruppen 'Alba Luxuriant'	klematis	vit, juli-sept
Crocus speciosus	höstkrokus	blålila, sept-okt
Dryopteris filix-mas	träjon	växtsätt

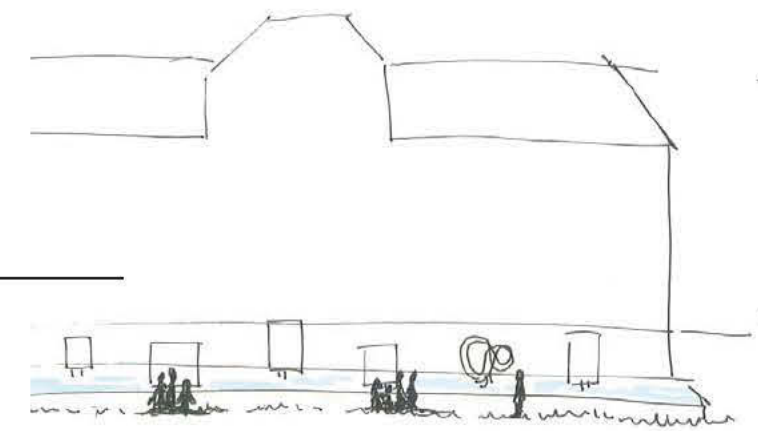
VÄXTLISTA-gradient ut mot öppna karaktären

Lövträd - syns ej inifrån rummet, utgör gradient mot andra karaktärer

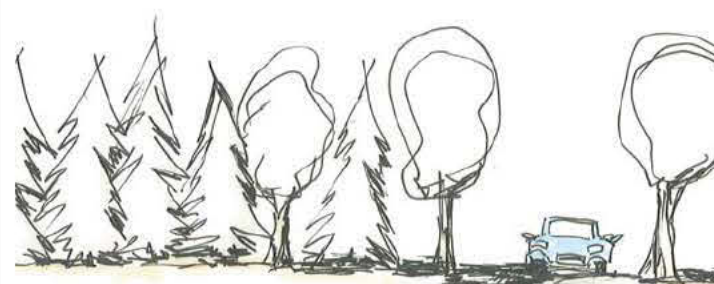
Acer platanoides	lön
Fagus sylvatica	bok
Populus balsamifera	jämtlandspoppel
Quercus robur	ek

Friskängsväxter, ex:

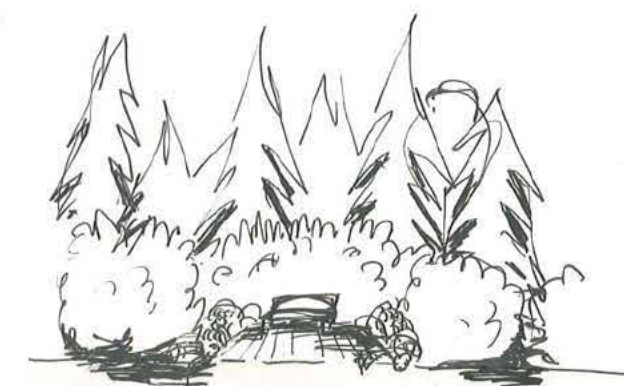
Knautia arvensis	Åkervädd
Leucanthemum vulgare	prästkra
Plantago lanceolata	Svartkämpar
Primula veris	gullviva
Festuca rubra	Rödsvingel
Poa pratensis	Ängsgröe

Vattenspegeln kan användas till annat än att spegla, t ex som konstutställningsplats

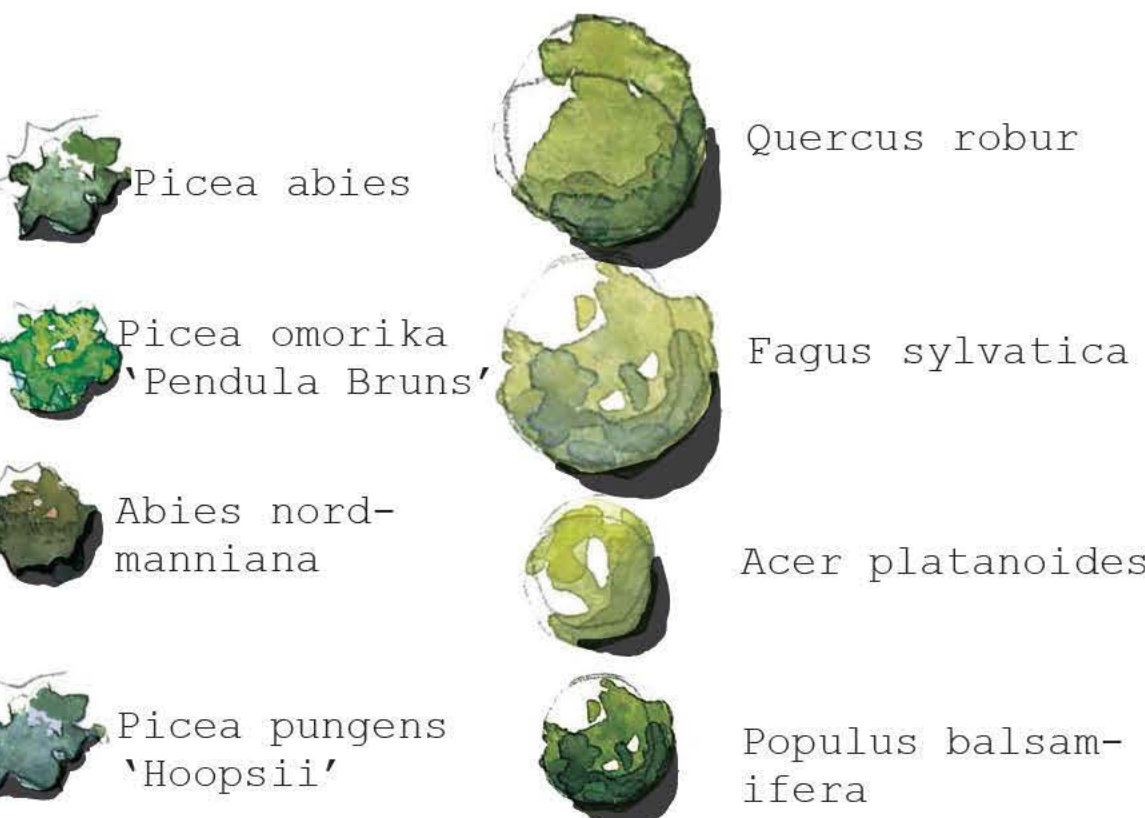

Lövträd blandas in i kanterna ut från rummet och bildar en gradient i växtmaterial mot intilliggande växtkaraktär.

Sittplats för lugna kontemplativa stunder

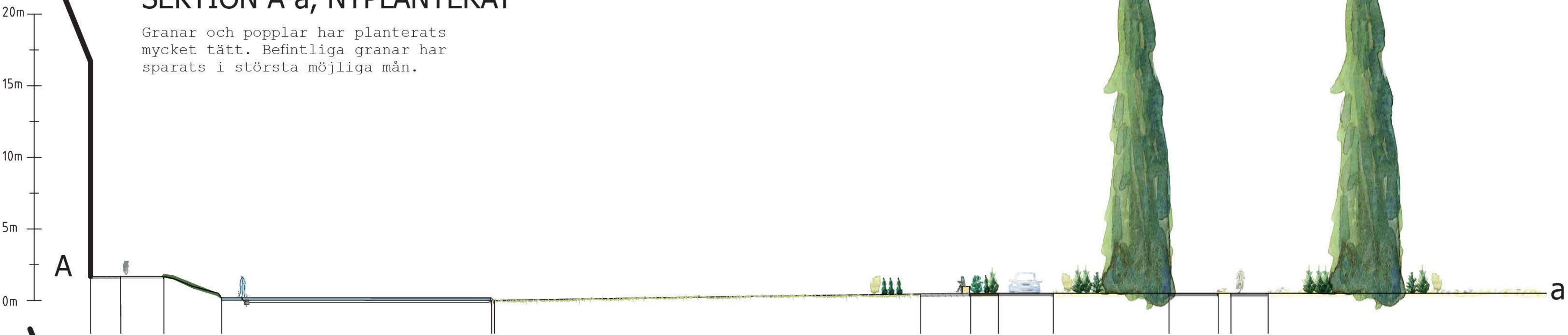
TECKENFÖRKLARING TRÄD

SEKTIONER A 1:200

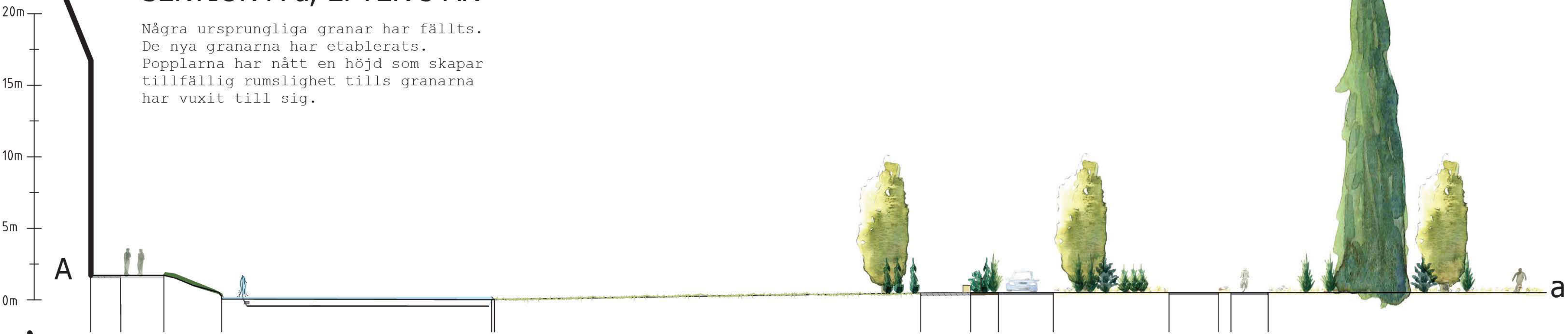
SEKTION A-a, NYPLANTERAT

Granar och popplar har planterats mycket tätt. Befintliga granar har sparats i största möjliga mån.

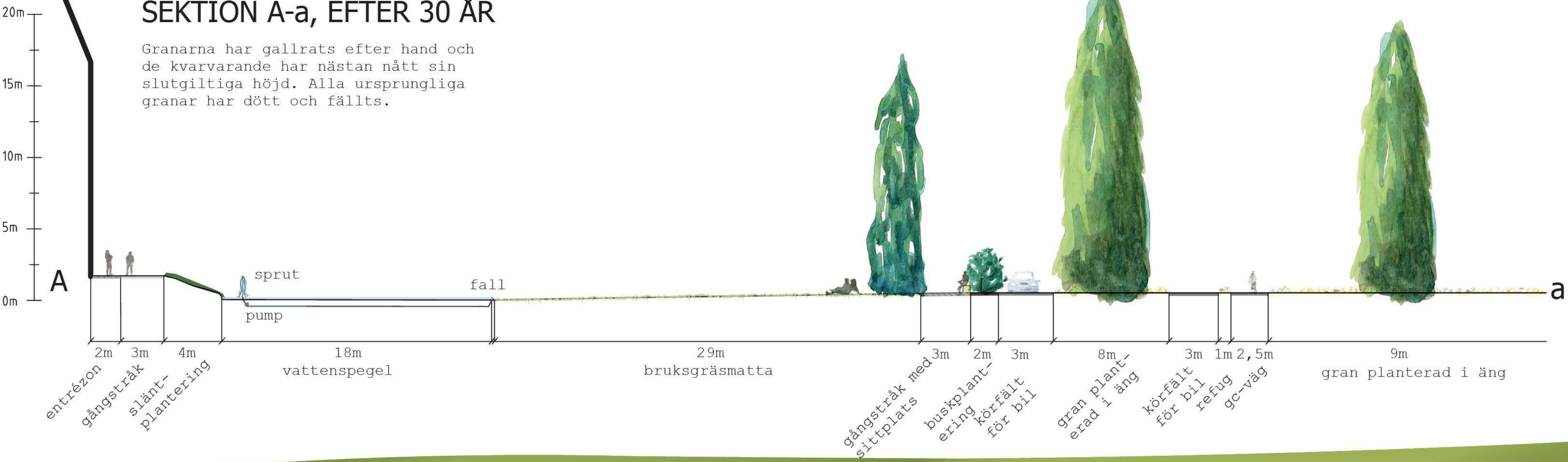
SEKTION A-a, EFTER 5 ÅR

Några ursprungliga granar har fällts. De nya granarna har etablerats. Popplarna har nått en höjd som skapar tillfällig rumslighet tills granarna har vuxit till sig.

SEKTION A-a, EFTER 30 ÅR

Granarna har gallrats efter hand och de kvarvarande har nästan nått sin slutgiltiga höjd. Alla ursprungliga granar har dött och fällts.

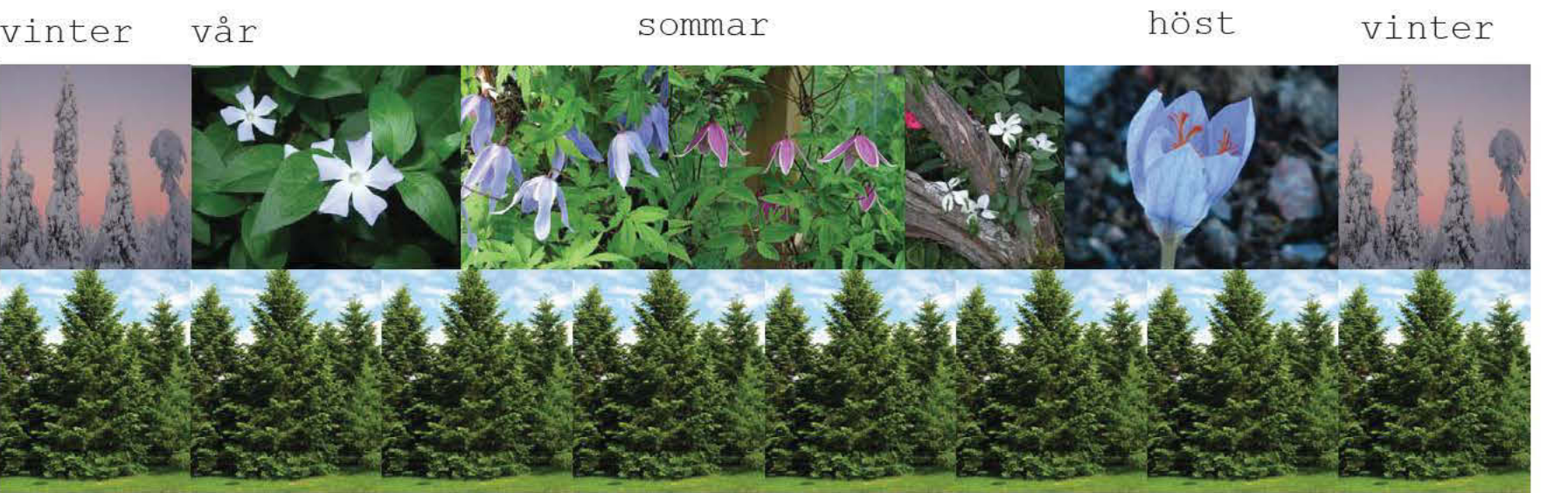
VÄXTDYNAMIK

Befintliga granar, Picea abies sparas. Eftersom dessa har ytliga, känsliga rotsystem samt redan är åldersdigna förväntas de dö inom kort. Därför återplanteras nya granplantor intill dem på en gång.

Valda granarter planteras enligt gestaltningen, men mycket tätare för att ge träden den ståndort som behövs för att de ska bli smala och högväxta. Beståndet gallras sedan efter hand. Snabbväxande pelarpoppel, Populus nigra 'Italica', och jämtlandspoppel, Populus balsamifera, planteras bland granarna som amträd. De hjälper till med konkurrensen så att granarna måste växa uppåt för att få ljus. De pelarformade popplarna bidrar också med en tidigare effekt av de lodräta väggar som eftersträvas, eftersom de kommer upp i höjd mycket fortare än granarna. Amträden gallras bort med tiden, men några jämtlandspopplar på väl valda ställen sparas för att ge ett löv- och doftinslag.

ÅRSTIDER

Det kontemplativa rummet består till största delen av städsegröna växter. Så tillvida behåller den sin huvudsakliga karaktär året runt. Årstidsdynamiken märks här av den uppmärksamme besökaren genom de små blommornas ankomst och avsked. En årstidscykel som börjar tidigt i mars med vintergrönans lysande vita blommor, vilket följs av flera efter varandra blommande klematissorter och avslutas i oktober med höstkrokusens svagt blå färg innan snön faller.

Ängsmarken mot det stora öppna rummet har en tydligare årstidsdynamik bland alla växtarter. På sommaren är allting grönt och frodigt, blommorna spirar och insekter av alla de slag lockas dess rika nektar. På hösten förändras färgerna till varmare bruna, röda och gula nyanser innan löven till sist faller av träden. Under vintern står de stora, breda träden som pampiga skulpturer i ett, öppet snötäckt landskap för att på våren åter spricka upp i nytt grönt flor för att visa att livet har återvänt.

PLANUTSNITT B 1:200

DEN VILDA NATURLIGA DEN ÖPPNA KARAKTÄREN FYRISÅN TILLGÄNGLIGGÖRS

Två av parkens fyra karaktärer återfinns på platsen, den vilda och den stora öppna. På utsnittet visas också hur Fyrisån tillgängliggörs och hur Lopen möter ån. På platsen möter staden landsbygden, den ordnade delen av ån möter den mer oordnade. Detta tydliggörs genom mötet mellan den öppna och den naturliga karaktären.

Den öppna karaktären visas längst ned i utsnittet. Här är stora öppna ytor med klippt gräs och äng. Träd som växer sig stora såsom ek, lönn och lind har valts för att skapa en rymd- och frihetskänsla. Lind och ek är också attraktiva hålträd för en mängd arter. Arterna i ängsblandningen är särskilt valda för att locka fjärilar och insekter vilket också skapar extra ekologiska och upplevelsemässiga värden.

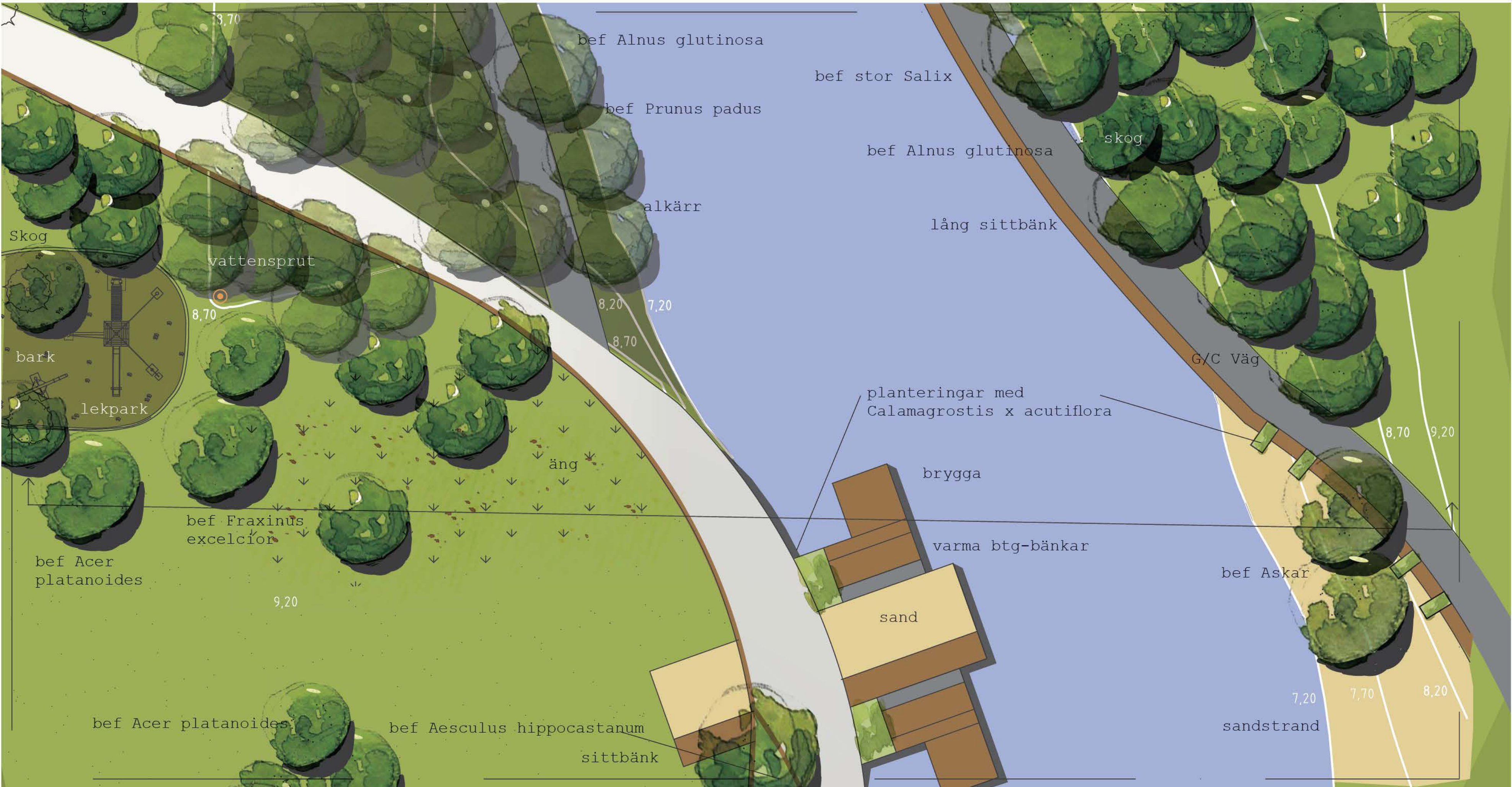
Alkärrer gynnar växter och smådjur som trivs i våtmarker, en bristbiotop. Vatten och smådjur ger en spännande miljö att utforska för barn och därför placeras den nära nära lekparken. Barns kreativa lek gynnas i oordnade naturliga miljöer med mycket löst material att bygga och leka med. Lekparken är därför placerad i skogsbrynet och nås av både skugga och sol. Skugga är viktigt på sommaren och sol på vintern. Skogen ger skydd för nordanviden. De olika växtarterna placeras ut slumpvis. Vissa befintliga träd som stämmer överens med karaktären behålls.

Fyrisån tillgängliggörs genom bryggor och sandstand. Bryggorna placeras så man kan njuta av morgonens och kvällens ljus speglar sig i vattenytan. På vintern lockar uppvärmda betongbänkar. Sandstanden i söder med sluttning i norr ger bästa solläget. En mindre rumslighet skapas på sandstanden genom planteringar med höga gräs. Lopen skjuter ut över Fyrisån och dess form tydliggörs.

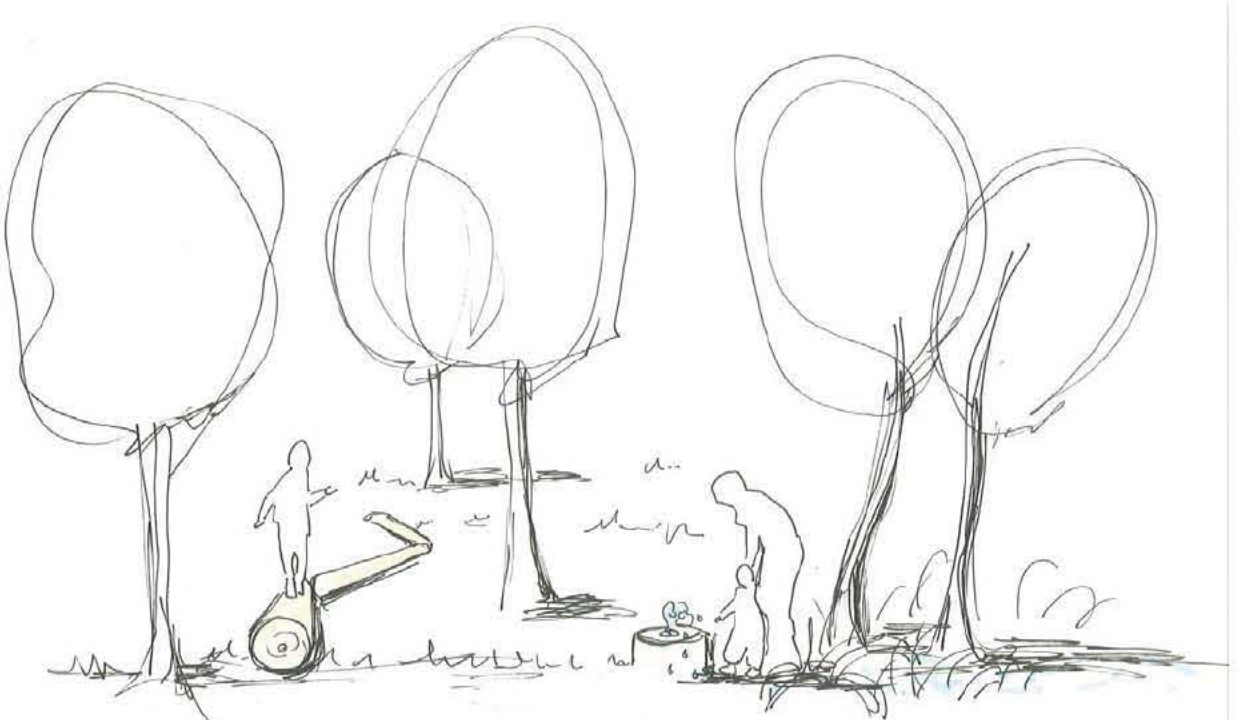
VÄXTLISTA

Äng	
Quercus robur	Ek
Tilia cordata	Lind
Acer platanoides	Lönn
Achillea millefolium	Rölleka
Centaurea jacea	Rödklint
Knautia arvensis	Åkervädd
Leucanthemum vulgare	prästkraze
Lotus corniculatus	Käringtand
Malva moschata	Myskamla
Plantago lanceolata	Svartkämpar
Primula veris	gullviva
Knautia arvensis	Åkervädd
Lychnis viscaria	Tjärblomster
Rumex acetosa	Ängssyra
Festuca ovina	Fårsvingel
Festuca partensis	Ängsvingel
Festuca rubra	Rödsvingel
Poa pratensis	Ängsgröe
Agrostis capillaris	Rödven

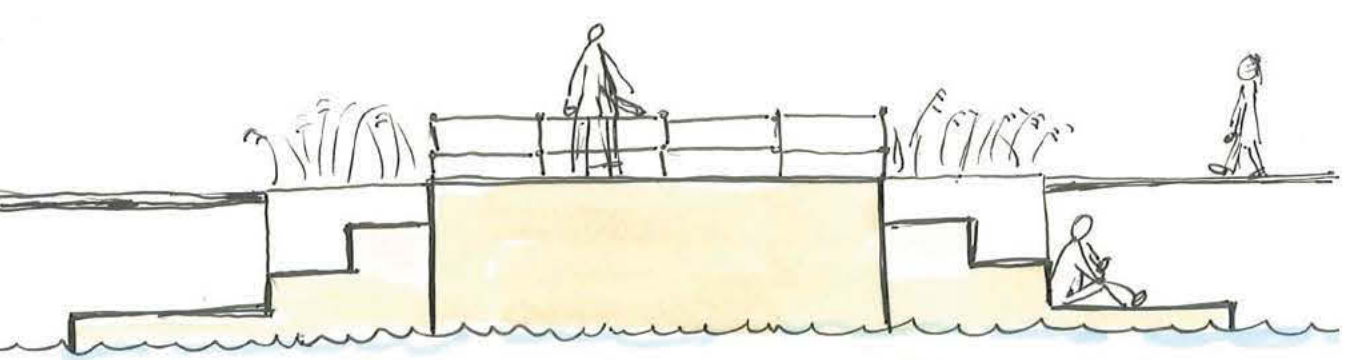
Sandstrand/bryggor	
Calamagrostis x acutiflora	Tuvrör
'Karl Forster'	
Skog	
Quercus robur	Ek
Tilia cordata	Lind
Acer platanoides	Lönn
Sorbus aucuparia	Rönn
Corylus avellana	Hassel
Picea abies	Gran
Ribes alpinum	Måbär
Rosa dumalis	Nypon
Crataegus laevigata	Rundhagtorn
Geranium sylvaticum	midsommarblomster
Caltha palustris	Kabbeleka
Potentilla erecta	Blodrot
Stellaria holostea	Buskstjärnblomma
Viola riviniana	Skogsviol
Veronica officinalis	Ärenpris
Silene dioica	Rödblåra
Anemone nemorosa	Vitsippa

Alkärr	
Prunus padus	Hägg
Alnus glutinosa	Klibbal
Salix fragilis	Knäckepil
Salix purpurea	Rödvide
Carex acuta	Vass-starr
Carex nigra	Hundstarr
Juncus conglomeratus	Knapptåg
Scirpus sylvaticus	Skogssäv
Caltha palustris	Kabbeleka
Myosotis scorpioides	Äkta förgätmigej
Iris pseudacorus	Svärdslilja
Iris spuria	Strandiris
Lythrum salicaria	Fackelblomster
Lychnis flos-cuculi	Gökblomster
Acorus calamus	Kalmus

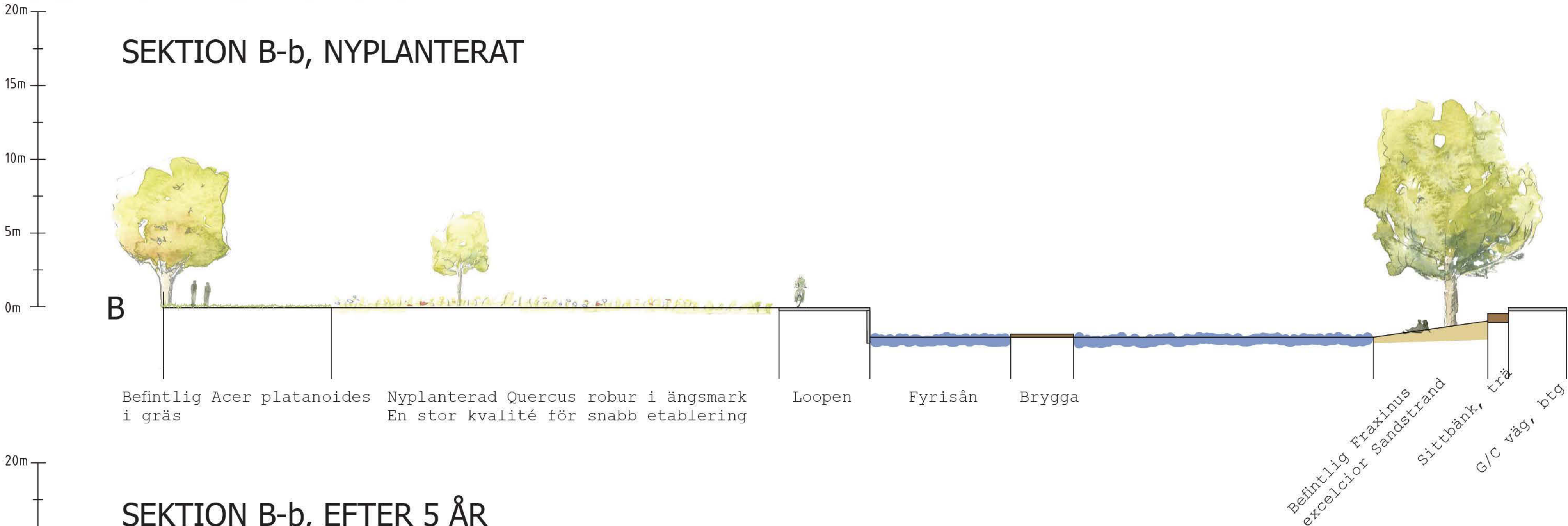
Lekpark i skogsbrynet med vattensprut som övergår till våtmark.

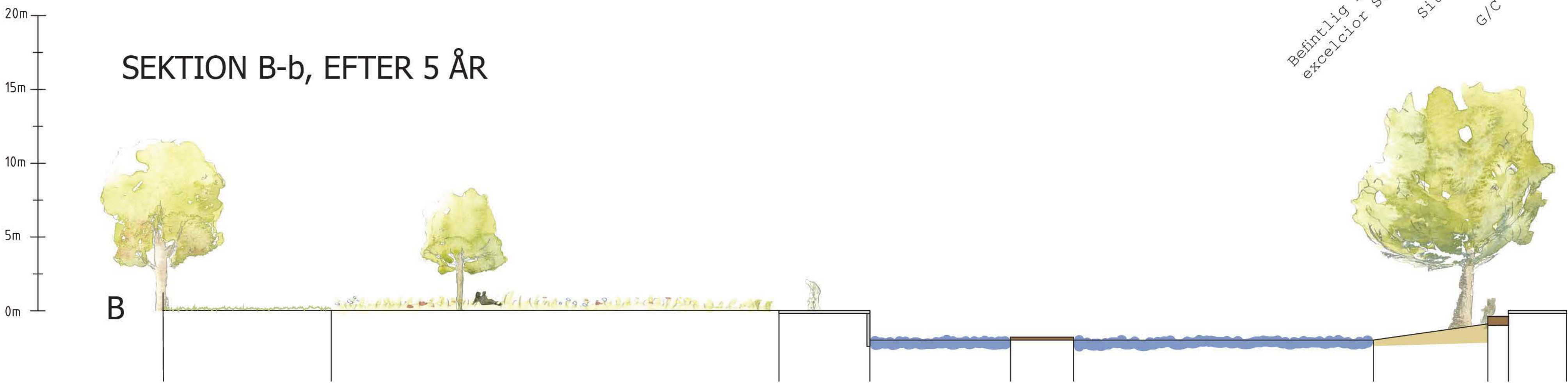
Bryggan i sektion möter Loopen i bakgrunden. Höga gräs bildar rumslighet. Uppvärmade bänkar vintertid. Sollägen mot öst och väst.

SEKTIONER B 1:200

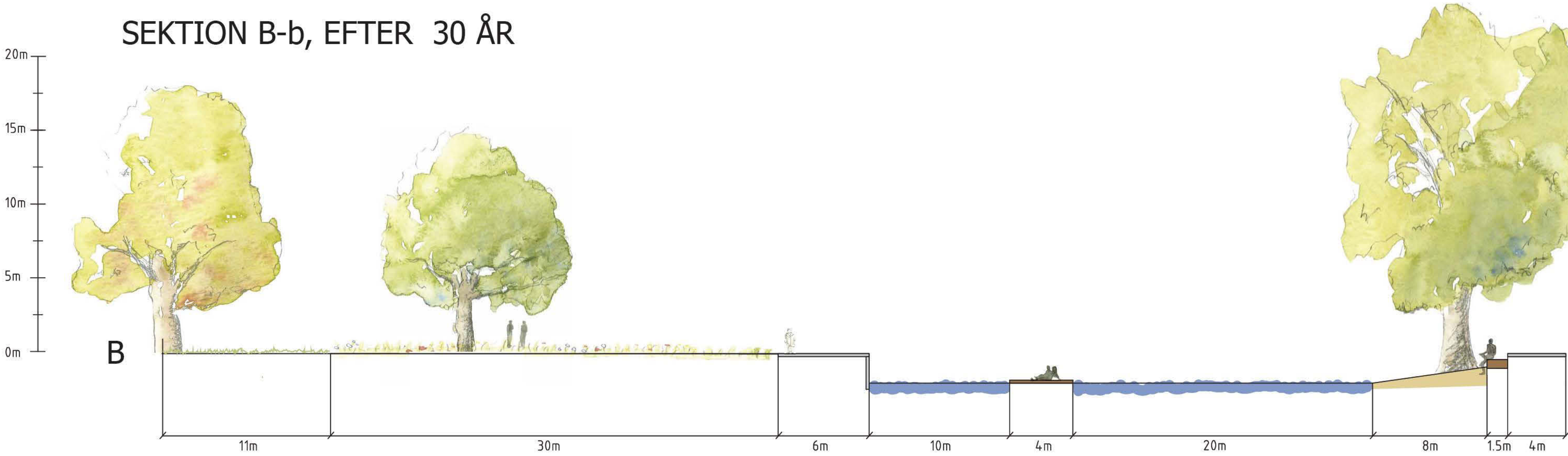
SEKTION B-b, NYPLANTERAT

SEKTION B-b, EFTER 5 ÅR

SEKTION B-b, EFTER 30 ÅR

VÄXTDYNAMIK

På den stora öppna karaktären finns två olika växtmiljöer. Dels en klippt bruksgräsmatta och dels en ängsmatta som slås en gång per år. Bruksgräsmattan anläggs med rullgräs för att man ska kunna börja använda den direkt. Träd som nyplanteras i den här ytan får en trädgrop med perenner närmast stammen. Med tiden, när träden har etablerats ordentligt, tas dock perennerna bort och gräset får växa ända in till stammen. Ängsmattan anläggs med ängsfröblandning som passar den rika, friska jorden. Detta för att skapa en så ekologiskt passande äng för platsen som möjligt. Med tiden förväntas frön från omkringliggande områden spridas till platsen. På det sättet blir ängen mer och mer anpassad till sin miljö ju längre tiden går.

Även den vilda karaktären huserar två olika växtmiljöer; skogen och alkärret. Skogen är en blandskogsmiljö typisk för Uppsalatrakten. Den anläggs framför allt med häckplantor och ungträd som sätts mycket tätt. Några större exemplar sätts dock och vissa befintliga träd sparas för att få upp volym fort. Skogen får etableras likt en vanlig skog, där de många plantorna konkurrerar ut varandra och endast vissa klarar sig vidare. Detta för att den ska få en så naturlig karaktär som möjligt. Givetvis sköts området extensivt för att uppnå den uppbyggnad som eftersträvas enligt planen. Alkärret anläggs och sköts på samma sätt som skogen. Skillnaden är att alkärret är fuktigt och kräver andra arter. Båda de vilda karaktärerna förväntas bli mer och mer lika befintliga skogsområden kring Uppsala med tiden.

ÅRSTIDER

Alla karaktärer i utsnitt B har tydliga årstidsväxlingar. Den stora öppna karaktären har redan beskrivits i detta avseende.

I skogen börjar våren med att vitsipporna tittar fram ur löven. Därefter går det fort, träden slår ut och ur marken växer en tjock grön matta fram. Sedan kommer blommorna. Alla möjliga färger och former syns mot den gröna fonden i skogens artrika miljö. Dofter, sus och synintryck är många och framåt hösten kommer bären. Sedan skiftar allting färg, liksom på ängen, och tillslut faller snön då endast granarna och ormbunkarna fortfarande tappert står gröna.

I alkärret fungerar det på samma sätt. På sommaren speglas de starka färgerna hos svärdsblilja och fackelblomster i vattnet för att på hösten ersättas av ett fyrverkeri av färgsprakande löv. På vintern fryser allt till is och gräsets vackra vipor blir frostbitna. På våren spricker isen och kalvar isflak som flyter in mot Uppsala centrum och smälter. Kabbelekan lyser i vårsolen.

